

[Finansministeren.]

Laans Anvendelse. Størst Interesse ved en Undersøgelse af denne Konto har jo imidlertid Spørgsmaalet om, hvorledes Bevægelserne har paa virket Statsgældens Størrelse, og hvorledes Virkningerne har været paa Statens Kassebeholdning. Lad os først tage Statslaanene. Ved Udgangen af forrige Finansaars androg Statsgælden i alt 1 172 Mill. Kr., ved Udgangen af Finansaaret 1928—29 var Statsgælden vokset til 1 373 Mill. Kr., det vil sige, at den var vokset med 201 Mill. Kr. Hovedparten af Forøgelsen skyldes naturligvis Landmandsbanklaanet, der blev optaget i Begyndelsen af Finansaaret, og som androg 190,7 Mill. Kr. Heraf skulde, som det vil erindres, de 136 Mill. Kr. anvendes til Dækning af Bankens Underskud og 50 Mill. Kr. til Statens Overtagelse af Bankens Aktiekapital. De 136 Mill. Kr. blev imidlertid ikke indbetalt i Landmandsbanken; der blev kun indbetalt 106 Mill. Kr., medens de 30 Mill. Kr. blev ydet i Form af Statsgældsbeviser i Henhold til Landmandsbanklovens § 2, der siger, at det Beløb, Staten skal yde, efter Ministerens Bestemmelse stilles til Raadighed kontant eller i Statsgældsbeviser. Der blev altsaa udstedt for 30 Mill. Kr. af disse Statsgældsbeviser, og dette blev saaledes et Statslaan, som Landmandsbanken ydede Staten. Jeg gaar ud fra det var af Hensyn til Statens Kassebeholdning, at den tidligere Finansminister paa denne Maade undlod at indbetale det hele kontant og ordnede Resten ved et Laan fra Landmandsbanken. Jeg skal ogsaa indrømme, at der var god Grund til at tage Hensyn til Kassebeholdningen, hvis Stilling efterhaanden var blevet yderst svag. Imidlertid har det ikke vist sig at virke synderlig gunstigt paa Kassebeholdningen, idet denne trods den Ekstraforstærkning, den saaledes fik, ikke er steget med 30 Mill. Kr. i Aarets Løb, men kun med 18,5 Mill. Kr. Den var ved Finansaarets Udgang den 31. Marts 1929 ca. 33 Mill. Kr., og den var 14,5 Mill. Kr., da Aaret begyndte. Naar det nu erindres, at det omtalte Laan paa ca. 30 Mill. Kr., som blev ydet af Landmandsbanken, blev ydet i etaarige Statsgældsbeviser, vil man se, at hvis disse var blevet indfriet efter dette Aars Forløb, vilde det have sluttet saa godt som hele Kassebeholdningen. Det blev det imidlertid ikke, det blev fornyet i April Maaned for 3 Maaneder frem i Tiden og er senere atter blevet fornyet for 3 Maaneder. Man vil imidlertid kunne forstaa, at Tilstedeværelsen af saa kortfristede Statsgælds-

beviser er en alvorlig Trusel mod Statens Kassebeholdning; nogen varig Styrkelse er der jo paa ingen Maade opnaaet ved denne Transaktion.

Naar Kassebeholdningen ikke har lidt endnu mere i Regnskabsaaret 1928—29, skyldes det bl. a. den Omstændighed, at Finansministeriets Mellemlægning med Ministerier og Institutioner var ca. 14 Mill. Kr. mindre i Finanshovedkassens Favør ved dette Regnskabsaars Slutning end ved forrige Regnskabsaars Slutning. Denne kasse-mæssige Forbedring skyldes Indbetalingen af Motorafgiften, men disse Penge tilhører jo ikke Staten, de skal ud igen i Løbet af indeværende Aar, saaledes at den opnaaede kasse-mæssige Forbedring ikke faar nogen varig Betydning.

Endelig skal jeg nævne, at Arveafgiften i Regnskabsaaret 1928—29 er indgaaet med et væsentligt højere Beløb end ventet, nemlig med 15 Mill. Kr., medens der kun var ventet mellem 12 og 13 Mill. Kr.

Inden jeg nu gaar over til at omtale selve Finanslovsforslaget for det kommende Finansaar, skal jeg gøre nogle enkelte Bemærkninger om Udsigterne for Statens Økonomi i indeværende Finansaar. Det er dog kun med alt Forbehold, jeg kan udtale mig, da vi jo er midt i Finansaaret, og mange Ting kan ændre sig inden dets Udløb.

Den for indeværende Aar gældende Finanslov er for Driftsbudgettets Vedkommende opstillet med et Overskud paa ca. 6 Mill. Kr. Dette er ikke noget overdrevent stort Beløb at have som Reserve for nødvendige Tillægsbevillingsudgifter. Mere betydningsfuldt for Aarets endelige økonomiske Resultat er imidlertid de almindelige økonomiske Bevægelser og endvidere Spørgsmaalet om, hvorvidt der maa antages at være budgetteret med Forsigtighed eller ej. For Indtægternes Vedkommende vil jeg gaa ud fra, at Finanslovens Budgettering kan holde. Indkomst- og Formueskatterne er anslaaet til henholdsvis 62,5 Mill. Kr. og 30 Mill. Kr., og de Resultater, som foreligger med Hensyn til Skatteligningen for indeværende Aar, kan vel ikke siges at give et særlig forbedret Billede — navnlig synes Ligningen for Københavns Vedkommende at have givet et daarligere Resultat end ventet —, men som Helhed tror jeg dog, man kan gaa ud fra, at Ligningen vil give tilstrækkeligt til Dækning af de budgetterede Indtægter for Staten, og jeg mener endog saa, at der kan ventes en lidt større Indtægt.

Hvad Forbrugsafgifterne angaar, viser de Oplysninger, man har for Maanederne